

Verksamhetsberättelse för Tjörns Hembygdsförening år 2015

Organisation

Föreningen är via Bohusläns Hembygdsförbund ansluten till Sveriges Hembygdsförbund.

Medlemsantalet

Under 2015 har 500 medlemsavgifter betalats. Avgiften gäller för hela familjen.

Styrelsens sammansättning år 2015

Ordinarie

Ordförande: Eva Ericsson
 Vice ordförande: Gudrun Ivarsson
 Sekreterare: Birgith Åhs
 Kassör: Eva Andersson

Ersättare

Hasse Runegrund
 Arne Andersson
 Gunnel Fosser

Övriga ledamöter

Arne Adolfsson
 Kenneth Hermansson
 Margaretha Olofsson
 Christina Kihlqvist
 Björn Eskilsson

Arbetsutskott

Eva Ericsson, Gudrun Ivarsson, Eva Andersson, Arne Adolfsson

Politiskt tillsatta ledamöter

Ordinarie

Kerstin Lönnbro
 Gerhard Bernhardsson

Ersättare

Inga Olsson
 Eskil Andreasson

Representant vald av Tjörns Släktforskare

Dennis Karlsson

Revisorer:

Ordinarie

Ulf Eskilson
 Anders Thelander

Ersättare

Annika Olausson
 Gunilla Månesköld

Valberedning:

Gunbritt Patriksson, Estrid Nilsson, Ylva Karlsson,

Årets programverksamhet

Januarifest

Julfest för hembygdsföreningens aktiva medlemmar ägde rum den 12 januari i Kyrkans hus i Kållekärr. Underhållningen bestod av sång och musik av Knut och Maria och diktläsning av Bengt-Åke Karlsson. Ötekafe och frukt serverades, många hade kommit och stämningen var god.

Studiecirkel

I januari startade en studiecirkel på initiativ av textilkonstnär Nen Arnell. Som inflyttad till Tjörn, var hon imponerad av de många vackra vävnaderna vi hade på Museet, hur de vittnade om kvinnokraft och kreativitet. Tillsammans ville vi veta mera och träffades varannan måndag vår och höst, för att först göra en utställning i Skärhamns bibliotek och därefter göra en liten skrift om våra skatter.

Årsmöte

Den 28 mars ägde hembygdsföreningens årsmöte rum på hembygdsmuseet. Annika Nordström visade bilder och berättade om insamling av dialekter och bad släktingar till olika tjörnbor som spelats in, att ta kontakt dialektarkivet.

Valborgsfirande

Stenkyrka och Valla kyrkokörer sjöng traditionella vårsånger under ledning av Birgitta Keczan och Barbro Wiskari. Vårtalare var förvaltningschef Evike Sandor som berättade om kulturen på Tjörn.

Vårstädning

Den årliga vårstädningen ägde rum den 9 maj i trivsamt samvaro.

Kosläpp

Ett nytt häftigt arrangemang i samarbete med LRF på Tjörn med Henry Hermansson i spetsen, lockade en stor publik. Röda korset hade ordnat så att ensamkommande och flyktingar fick åka buss eller cykla till museet för att få se detta. Många duktiga personer hade ordnat med kaffe- och varmkorvsförsäljning, vädret var bra, kor och människor var glada.

Växtmarknad på Bräcke

Tjörns trädgårdsförening anordnade även i år en mycket uppskattad växtmarknad. Hembygdsföreningen hjälpte till med kaffeserveringen.

"Det börjar och slutar med sill"

Under ett helt år hade föreningen arbetat med att göra film av Kjell Ericssons manus av vandrigen i levande historia på Bräcke. I filmen agerar ett trettiotal medlemmar kända Tjörnbor från 1800- och 1900-talet. Söndagen den 10 maj var den stora filmpremiären kl 18.00 på Sagabiografen i Skärhamn. Det kom så många intresserade att vi fick köra två föreställningar. Kaffe serverades och filmer såldes. Alla medverkande och filmaren Dan Kristensson fick rosor efter första föreställningen.

Sveriges nationaldag

Föreningen deltog som vanligt i nationaldagsfirandet med fanbärare Hasse Runegrund och Maj-Britt Nilsson.

Midsommarfirande den 19 juni

Dagen före midsommarafton samlades runt 30 medlemmar för att förbereda själva midsommarafton och för att ta emot allt som skänkts till lotterier. Till matvarulotteriet togs emot 17 äggostar, 650 bullar, 40 mjuka kakor samt kaffe, sill och honung. Midsommarafton bjöd på blandat väder, blåsigt och lite kyligt, mörka moln, men inget regn. Vi hade cirka 1500 betalande + alla barn. Det var ganska fullt! Kaffe såldes för 8200 kronor och runt 90 000 kronor brutto fanns i kassan när dagen var slut. Omkring 70 funktionärer var fullt sysselsatta från 12:30 till 17, och på måndag efter helgen behövdes återigen många starka armar för att återställa och städa. Tack till alla, men särskilt tack till organisatörerna Margit Karlsson och Ulla Johansson.

Teater

Året 2015 hette teatern "Folkklustspelet Hulda och Manfred" som var en fristående fortsättning av tidigare spelade "Anton och Manfred". Nu slog teatergruppen rekord i antal föreställningar. Det började andra helgen i april med två föreställningar på Tyft och sista helgen i juni genomfördes tre föreställningar vid hembygdsmuseet. Dessa blev mycket uppskattade, trots lite regn, så Billströmska folkhögskolans elevförbund beställde en föreställning till sin höstträff. Föreningen är mycket stolt över sin teatergrupp och dess hårt arbetande skådespelare och regissör, som näst efter midsommar drar in det mesta till föreningens kassa.

Hembygdsdag, hemvändardag och marknad den 26 juli

Årets hembygdsdag och hemvändardag kombinerades med marknad och föreningens loppis Tyvärr gjorde regnet och konkurrerande evenemang att besökarna var få. Försäljarna var många och hade verkligt fina varor till försäljning.

Vandringar

Förra året hade vi flera vandringar, i år endast en, till Kanefjälls kyrka som ligger högt upp i berget mellan Köleröd och Röra. Svag uppslutning, men härlig vandring och det blev röjt för bättre tillgänglighet och utsikten blev hänförande.

Musikstämma den 25 juli

Regn, regn... allspelet hölls i år inne på logen. Många fioler, durspel, gitarrer, tvårflojt och en bastuba höll en fantastisk konsert med många gemensamma låtar. Den fåtaliga men entusiastiska publiken var imponerad och förtjust. Efter regnet vidtog buskspel.

Äldredag på Bräcke den 30 juli

Tillsammans med Tjörns kommun och Mötesplats Tjörn inbjöd hembygdsföreningen till en äldredag. Efter en regnig morgon beslutades att arrangemanget måste genomföras inomhus, men vid 11-snåret klarnade det upp och stora skaror äldre anlände till hembygdsgården. Det blev fullsatt inomhus och vi fick raskt ställa ut stolar och bord och duka ute på den öppna gården. Artisterna med Axel Falk i spetsen började underhålla inomhus, men fick sedan flytta utomhus och uppträda i strålande sol och värme. Lotta

Rossövik, Haga Lennart, Axel Falk och artistparet Knut och Maria underhöll. Solveig Persson berättade att örtagården firade 50-årsjubileum och trädgårdsgruppen avtackades för sitt fina underhåll av örtagård och rabatter. Hembygdsföreningen bjöd på kaffe och hembakat med hjälp av ett stort antal frivilliga.

Gudstjänst på Bräcke den 9 augusti

Bengt Rosenqvist ledde en välbesökt gudstjänst på innergården i vackert sommarväder, som nästan blev lite väl varmt för Valla Spelemän, som ändå spelade härligt vackert. Efteråt bjöds på kyrkkaffe.

Barnens dag den 25 augusti

Dagen blev som vanligt en dag för alla barn och vuxna. Föreningens medlemmar hade ordnat inte mindre än 20 olika barnaktiviteter, några nya för i år, t.ex. bus med arga gubben. Som vanligt kunde man pröva på spinna, gå i skolan på mormors vis, köpa karameller i strut, rida ponny och smaka på egen kaka från den vedeldade bakugnen.

Tidsresa för Tjörns skolklasser

Alla elever i åk 5 har besökt hembygds museet under fem olika dagar och här deltagit i en tidsresa till år 1800 och sillperioden. Eleverna har med hjälp ett tjugotal medlemmar fått inblick i det vardagliga livet under den tiden, först genom ett spännande skådespel och sen genom att få pröva på olika hantverk m.m. från förr.

Kulturvecka med slöjdvandring

Vecka 40 ordnade kommunen kulturvecka i samarbete med alla kulturföreningar på Tjörn. Samtidigt var det slöjdvandringshelg, anordnad av Föreningen Tjörnslöjd. Ett stort antal slöjdare i STO-regionen hade öppna ateljéer och hembygds museet var också öppet för visning och några hantverkare satt i salen och slöjdade, där vi sålde alster och kaffe. Under denna vecka hade vi också en av våra välbesökta berättarkvällar.

Berättarkvällar

Årets nyhet och succé är de, av en grupp medlemmar, anordnade berättarkvällarna. Vi har haft en måndagskväll i månaden med varierande teman, alla mycket intressanta och välbesökta. 26 januari berättade Agneta Sandahl om Säby ö och Stenstugan, där hennes släkt en gång har bott på 12 m2. 23 februari berättade Brita Johansson från Klädesholmen om skolan i allmänhet och Klädesholmens skola i synnerhet. 23 mars berättade Eivor Jansson om sin morfars far Karl L. och hans verk. Efter sommaruppehållet återupptogs berättandet den 28 september, då det handlade om hur vi brukade jorden, Mona Axelsson inledde och många deltog. Även nästa gång, då det handlade om fiske och fiskberedning ville många delta. Tony Jansson berättade om långafiske vid Island och Rockhall m.fl. ställen och Gunbritt visade fiskredskap och annat. Årets sista berättarkväll ägnades tjörbu-språket. Lars Rafstedt, Hasse Rungrund och Beatrice Bergstedt presenterade var sina forskningsprojekt i ämnet. Man kunde märka vissa skillnader från Tjörns olika hörn, Åstol, Långekärr och Valla, och konstatera att tjörbu är ett trevligt språk, för att inte säga humoristiskt.

Höstmöte på Tyft den 6 november

Höstmötet på Billströmska folkhögskolan samlade knappt 100 medlemmar. Årets föreläsare var Pelle Stavfeldt som berättade och visade bilder om fyren Pater Noster och arbetet med att få den renoverad. Därefter sjöng Ingvar Gunnarsson från Mölnlycke

sånger och visor till eget gitarrackompanjemang. Han berättade också historier och sjöng publikens önskelåtar, vilket uppskattades mycket.

Utställningar

Inga större utställningar gjordes, men ett mindre skåp där vi kunde visa de fina lakanen från bröderna Algot och Gunnar Johansson i Hjalteby sattes upp i vaggrummet.

Museet och besöksgrupper

Museet har som vanligt hållits öppet ett antal söndagar i juli och augusti.

Besöksantalet har varierat beroende på väder och konkurrerande arrangemang.

Bland besöken kan vi nämna att "skåningarna" kom på midsommar, en grupp från Stockholm och USA hade släkträff runt om på Tjörn och hos oss och för tredje året hade Triangelresor bokat in besök här.

Investeringar, underhåll, arbeten.

Efter besök av Bohusläns hembygdsförbunds tillgänglighetskonsult Gunnar Häger i augusti 2011, behövde förbättringar göras för att även funktionshindrade ska kunna komma in i museet. Bland annat föreslogs att en ramp skulle byggas och räcken sättas upp på trapporna. Efter samarbete med Ulla Carlström på Bohusläns museum, utformade och färdigställde ett antal kunniga medlemmar den fina ramp och de vackra och praktiska räcken som nu finns på Bräcke. Ladugårdens norra fasad har målats, vi har fått ett nytt räcke vid toaletterna, skolans gavlar och fönster har målats.

Hembygdsföreningens trädgårdsgrupp har skött trädgårdens växter och rabatter föredömligt. Föreningen har även haft ett gott samarbete med biodlarföreningen och släktforskarföreningen.

Föreningens hemsida kräver mycket arbete, men uppdateras regelbundet med fina bilder och texter.

Efter initiativ från Susan Kristiansson, nyinflyttad klädesholmenbo, har vi stöldmärkt ett antal ovärderliga föremål med osynligt DNA-bläck. Det gör att polisen kan identifiera oss som ägare, om de skulle träffa på stöldgodset.

Bidrag och gåvor

Ett stabilt mjölkbord med virke från Anders i Hällebäck och en anslagstavla till lagårdsväggen har skänkts av Stellan i Hagen. Grus till rampen m.m. har skänkts av Holger i Balkeröd och körts hit av Patrik Gustavsson. Vackra räcken har tillverkats av K-svets Stenungsund. Sill och salt har vi fått från fiskebåten Carmona och Anders Bråse och Klädesholmens Seafood och fisk och skaldjur från Björholmens fisk och grönt. Ägg har vi fått från Mällby gård och lotterivinster från Runes Butik och Korggubben. Hembygdsföreningen vill rikta ett varmt tack för dessa gåvor och allt annat stöd i form av rabatter vid inköp, olika tjänster m.m. från enskilda personer och företag.

Ett stort, stort TACK till alla medlemmar för ideellt arbete, samvaro och insatser av olika slag. Genom Er medverkan kan Tjörns Hembygdsförening fortsätta sitt viktiga arbete att bevara Tjörns kulturarv åt kommande generationer.